

Holger K. Niensens tale ved Socialistisk Folkepartis landsmøde

Taler

Holger K. Nielsen
Partiformand for Socialistisk
Folkeparti

Dato

26. april 2002

Sted

Tornbjerg Gymnasium,
Odense

Med den nye regering er Danmark blevet mere indadvendt, indadskuende og selvtilstrækkelig. Vi står for det modsatte. Vort mål er ikke et Danmark for danskerne, vi er ikke lige glade med, hvad der sker udenfor Danmarks grænser. Kampen for social retfærdighed er også en kamp for global solidaritet.

Det internationale har altid spillet en vigtig rolle for vort parti. Derfor går vore tanker i denne tid også til palæstinenserne kamp for friheden og for den stat, de som andre folk har krav på.

Den israelske regering forsvarende den nuværende militære offensiv med, at den skal bekæmpe terrorismen. Men virkningen er jo åbenlyst den modsatte. Den israelske tanks og militære brutalitet skaber terrorister, ikke det modsatte.

Vi tager afstand fra enhver form for overgreb på uskyldige civile. Vi tager afstand fra terrorismen i alle dens former. Og vi tager derfor også afstand fra de selvmordsbombefolk, der fører krig ved at dræbe uskyldige civile israelere.

Men vi er nødt til at sige, at kun en levedygtig palæstinensisk stat kan skabe en politisk løsning på konflikten.

Hører man på den danske regering, skulle man tro, at der var tale om en konflikt mellem to ligeværdige parter. Men det er ikke tilfældet. Israel er besættelsesmagten. Israel er én af verdens stærkeste militær magter. Palæstinenserne er de undertrykte. Økonomisk, socialt og politisk. De har sat sig op imod besættelsesmagten. De ønsker deres eget land. Som alle andre ønsker de en værdig fremtid.

Oslo-processen gav for mange et håb om fred. Men aftalen var skrøbelig. Den blev ikke efterlevet. Mange var imod den. Blandt dem var Ariel Sharon.

Manden, som stod bag massakrerne i Shabra og Chatila har brugt sit liv på at bekæmpe alle ansatser til selvstændighed for palæstinenserne. Han fremprovokerede den intifada, der startede for halvandet år siden. Provokationen var en del af hans valgkamp og han står nu i spidsen for staten Israel.

Det Israel, der blev skabt på baggrund af Holocaust og jødernes forfærdelige lidelser, fører nu en krig og en besættelsespolitik med forfærdelige lidelser for palæstinenserne.

Den internationale passivitet i denne konflikt er en skændsel. Dobbeltmoralen er kvalmende. Humanisme og hensyn til menneskerettigheder skulle være ledetråden i den nye internationale orden. Men når det drejer sig om Israel gælder helt andre standarder.

Ikke engang en økonomisk boykot kan EU tage sig sammen til. Israel overtræder konsekvent de politiske bestemmelser i associeringsaftalen med EU. Sharon direkte ydmyger EU's forhandlere. Anført af den danske regering er svaret total passivitet.

Vi kan håbe, at FN får undersøgt massakren i Jenin afslører, hvad der er sket og at de ansvarlige sættes for en international krigsforbryderdomstol. Men håbet er fromt, for vi ved det faktisk ikke. Israel forsøger med alle midler at sabotere en undersøgelse. Hvorfor mon???

Så længe USA entydigt støtter Sharon, er det internationale samfund i virkeligheden sat skakmat. Men det kan ikke være rigtigt, at hensynet til menneskerettigheder skal underlægges amerikanske interesser og den amerikanske regerings hensyntagen til bestemte vælgergrupper.

Det internationale samfund har tidligere grebet ind i internationale konflikter – som vi så det i Kosovo og Afghanistan. Hvorfor skal Israel være et særtilfælde.

Israel må acceptere en fredsbevarende FN-styrke, som kan skille parterne ad. Hvis Israel ikke vil det, må landet isoleres, som Sydafrika blev det i sin tid. Med

en verdensomspændende økonomisk, politisk og kulturel boykot. Der skal ikke spilles fodboldkampe imod Israel som situationen er i øjeblikket. Israel skal ikke med i noget Melodi Grand Prix. Vi skal ikke købe israelske varer. Israel skal isoleres. Vi skal støtte PLO og palæstinenserne kamp.

Vi støtter kampen imod den israelske aggression, men vi støtter ikke en kamp imod jøderne. Det er ikke jøderne, men staten Israels politik, vi vender os imod. På det seneste har anti-semitismen igen vist sit hæslige ansigt – det må vi tage afstand fra.

Når Hizb-ut-Tahrir – også i vore demonstrationer - deler løbesedler ud, hvor de på grundlag af Koranen sviner jøderne til, må vi sige til dem: gå med jer, forsvind, vi vil intet have at noget med jer at gøre. Jeres ideer er sygelige, I sår had og skader alle etniske minoriteter med jeres udgydelser.

Vi må gå kraftigt imod den religiøse fanatisme, som er kommet til at præge debatten – ikke mindst efter d. 11. september.

Dansk Folkeparti forsøgte op til folketingsvalget at sætte blus på en konflikt mellem kristendommen og islam. Argumentationen var, at kristendommen er en forudsætning for det danske demokrati og at Islam derfor er en trussel imod selve demokratiet.

Men det pure nonsens, at demokratiet er rundet ud af kristendommen. Demokratiet er en del af det moderne oplysningsprojekt, som også venstrefløjen er en del af. Det var arbejderbevægelsen og de kulturradikale, som i det 20. århundrede konsekvent kæmpede for demokratiet. Det var hverken kirken, præsterne eller højrefløjen.

Religiøse fanatikere er en pestilens for demokratiet. Det gælder også de reaktionære imamer, som med jævne mellemrum føler trang til at ytre sig. Når Abdul Walid Petersen og Fativ Alef finder belæg i Koranen til et forsvar for stening af kvinder, er det udtryk for åndelig solformørkelse, det er sygt og så langt fra vort grundlag som overhovedet tænkes kan. Når Abu Laban opfordrer palæstinensere til at følge Allah's vilje og blive selvmordsbombere, kan vi kun have én reaktion, og det er afsky.

På de her punkter må vi være krystalklare. Der forgår en værdikamp, men det er

ikke en kamp mellem kristendommen og islam. Det er ikke en kamp mellem de hellige og de vantro. Det er en kamp mellem det progressive og det reaktionære.

Det reaktionære findes blandt danskere og det findes blandt etniske minoriteter og ligegyldigt hvor det stikker hovedet frem, skal vi tage afstand fra det. Vi skal så kraftigere understrege vort projekt, som er et frigørelsesprojekt. De mennesker, som i dag er låst fast i en håbløs social situation, skal have muligheder. Men det er også frigørelse for den enkelte – i forhold til både snærende sociale og kulturelle bånd. Kvindernes rettigheder og ligestillingen mellem kvinder og mænd er ikke til diskussion – det er noget vi kæmper for. Ingen skal bestemme over hvem den enkelte skal gifte sig med – hverken staten eller nidkære forældre. Fatima-sagen er også et anliggende for os.

Globaliseringen og det multikulturelle opfattes af mange som noget kaotisk, de ikke kan overskue. Reaktionen bliver ofte en tilbagevenden til en irrationel religiøsitet eller letkøbte svar, hvor etniske minoriteter bliver syndebukke.

Lad os tage et opgør med al det religiøse nonsens. Lad os tage et opgør med syndebukke teorien. Lad os finde en fornuftens vej ud af kaos. Lad os blive en fornuftens stemme, hvor udgangspunktet er, at samfundet er menneskeskabt. At samfundet kan forandres af mennesker, hvis vi vil det. At problemer kan løses, hvis vi vil det.

Den nye regering står for en kortsigtet populisme. Vi står for det modsatte. Vi vil en verden, ikke blot for os selv, men også for vore børn, børnebørn og oldebørn.

Det er muligt, at regeringen kan score nogle kortsigtede økonomiske gevinster ved at bygge luksusvillaer i skovene, ved at massakrere planlovgivningen og i det hele taget rulle miljøet mange år tilbage. Men det er ikke vores politik. Vi tænker også på fremtiden. Vi kan ikke give et samfund til vore efterkommere, hvor naturen er plastret til med beton, hvor drikkevandet forurenes, hvor vi får allergi af de mange kemiske stoffer, hvor byerne er blevet et trafikhelvede, hvor de naturlige ressourcer udtømmes, hvor klimaet ændrer sig på en helt uoverskuelig måde.

Det er muligt, at regeringen kan score nogle kortsigtede økonomiske gevinster ved at skære ned på uddannelserne. Men det er ikke vores politik. Vi tænker også

på fremtiden. Vi kan ikke give et samfund videre til vore efterkommere, hvor Danmarks råstof er slidt ned til sokkeholderne, hvor grundlaget for Danmarks fremtid er misligholdt.

Det er muligt, at regeringen kan score nogle kortsigtede økonomiske gevinster ved at skære ned på kulturområdet.. Men det er ikke vores politik. Vi tænker også på fremtiden. Vi kan ikke give et samfund videre til vore efterkommere, hvor dansk kultur er reduceret til en sekvens i et amerikansk talk-show, hvor dansk kunst er blevet ofret i den kommercielle udvikling. Det er et fattigt samfund, hvor kulturen reduceres til et valg mellem 50 TV-programmer samtidig med, at den levende kultur udsultes. Det er opmuntrende, at kunstnere og kulturfolk virkelige er blevet mobiliseret til en kamp imod regeringens kulturfjendske politik.

Det er muligt, at regeringen kan score nogle kortsigtede økonomiske gevinster ved at gennemføre massefyringer i Told og Skat. Men det er ikke vores politik. Vi tænker også på fremtiden. Vi kan ikke give et samfund videre til vore efterkommere, hvor indtægterne til velfærdssamfundet svigter, fordi regeringen har givet mulighed for, at skattesvindlere og fidusmagere frit kan boltre sig.

Det er muligt, at regeringen kan score nogle kortsigtede økonomiske gevinster ved at skære ned på u-landsbistanden. Men det er ikke vores politik. Vi tænker også på fremtiden. Vi kan ikke give et samfund videre til vore efterkommere, hvor de globale uligheder bliver stadig større, hvor milliarder af mennesker ikke har nogen fremtidsmuligheder og hvor disse uligheder skaber mere terrorisme.

Med støtte fra den yderste højrefløj har Anders Fogh indledt en liberalistisk revolution i det danske samfund. Men nogle af konsekvenserne kender vi fra Farum. Det er ren hykleri, når Venstres ledelse lægger luft til Brixtofte, for Venstre har hele tiden bakket op om Farum-modellen. Som Lars Løkke udtrykte det på et landsmøde for et par år siden, er Farum et laboratorium for Venstres kommunalpolitik. Et laboratorium – ja, men hvilket laboratorium!

Det er jo artige sager, der indtil nu er kommet frem fra dette Venstre-laboratorium: rødvins-fråds, sammenblanding af private og offentlige interesser, brug af returkommission, ulovlige økonomiske dispositioner, brug af spekulation og skattefiduser, kammerateri og et kommunalt demokrati, der reelt er sat ud af kraft.

Det er ikke nogen tilfældighed, at Brixtofte er Venstre-mand. Det er ikke nogen tilfældighed, at en Venstre-minister svækker skattekontrollen ligesom det ikke er nogen tilfældighed, at Anders Fogh, da han var skatteminister, gav frit løb for selskabstømmerne. Det ligger simpelthen i Venstres politik, at fidusmagerne skal have frie tøjler.

Men fri os for, at der skal laves liberalistiske eksperimenter andre steder. Og fri os for, at hele Danmark skal omdannes til én stor Farum-model. Også derfor skal den nuværende regering bekæmpes.

På stort set alle områder står vi for det modsatte af det, som regeringen står for. Vi afviser ikke samarbejde, men lad os være realistiske: et nærmere samarbejde er ikke muligt. Vi vil være i opposition til denne her regering. Den skal væk - jo før jo bedre.

Regeringen fører blokpolitik med den yderste højrefløj. Det er der ingen grund til at få moralsk kvababbelse over. Nyrup er vældig forarget og mener vist nærmest, at det er udansk, at en regering bruger sit flertal. På en række områder kan det være dumt, men naturligvis er det hverken udansk eller amoralsk at en regering bruger sit flertal.

Helt ærligt: vi kunne godt have ønsket os, at Nyrup havde været lige så god til at bruge det flertal, han havde til venstre. Jeg er i øvrigt overbevist om, at han så også havde klaret sig bedre ved valget - han havde i alt fald undgået det efterlønsforlig, som blev hans banesår. Vi var med i nogle finanslove, men socialdemokraterne forsøgte hele tiden at trække til højre og på væsentlige områder undlod de bevidst at bruge flertallet til venstre.

Hvis vi skal lære noget af det franske valg, så er det at venstrefløjen i videst muligt omfang skal stå samlet men også, at det skal ske på et klart venstreorienteret grundlag. Naturligvis fik Le Pens for mange stemmer, men venstrefløjens nederlag skyldtes i første række, at Jospin mistede stemmer på grund af sin borgerlige profil. Det var simpelthen umuligt at se forskel på ham og så Chirac. Reaktionen var sådan set forudsigelig: mange blev hjemme, andre stemte på den yderste venstrefløj og andre har igen stemt på Le Pens.

I forhold til den danske højrebølge og den borgerlige regering skal vi være

dynamoen i skabelse af en venstreblok, som formulerer et klart alternativ til de borgerlige og de problemer, vi står overfor. Vi skal føre blokpolitik fra venstre.

Vi skal formulere et alternativ, som har globalt udsyn, som har et langsigtet perspektiv og som med afsæt i nutidens problemer er rettet imod fremtidens udfordringer. Vi skal vende os imod regeringens ungdomsfjendske politik og skitsere et Danmark, hvor de unge har en fremtid.

De globale uligheder er utålelige - og vi ved det. Det er naturligvis uholdbart, når over 1 mia. mennesker må leve under 1 dollar om dagen, når godt og vel halvdelen af jordens befolkning må leve for under 2 dollars om dagen, når den globale indkomstfordeling i de seneste 40 år er blevet stadig skævere, når 20% af jordens befolkning bruger 80% af energiresourcerne.

Med de moderne medier kan disse skævheder naturligvis ikke holdes skjult. De fattige masser i den 3. verden vil kunne se de enorme forskelle mellem deres egen elendige livssituation og livsvilkårene i den rige verden. De behøver ikke tænke ret længe før de også indser, at der eksisterer en sammenhæng mellem deres fattigdom og vores rigdom. Disse erkendelser vil resultere i konkrete handlinger. Flytningestrømmen til vores del af verden vokser. Terrorismen vokser - og jeg kan garantere for, om så USA satte hele sit militær ind og faktisk nedkæmpede Al'Queada-netværket, så vil terrorismen fortsætte - og blive forværret - så længe de sociale forskelle er så uhyrlige.

Alt det her stiller krav om en fundamental ny måde at tænke sikkerhedspolitik på. I den vestlige verden er man vant til at sætte lighedstegn mellem sikkerhed og militærudgifter.

I kølvandet på 11. september foreslog George W. Bush en stigning i de amerikanske militærudgifter på 49 mia. dollars. Denne stigning i de amerikanske militærudgifter svarer ca. til verdens samlede u-landsbistand. For en brøkdel af denne stigning i de amerikanske militærudgifter - ca. 6 mia. dollars - kunne der sikres uddannelse til alle de børn i u-landene, der i dag ikke får nogen uddannelse. For ca. 40 mia. dollars - dvs. mindre end stigningen i de amerikanske militærudgifter - kunne der sikres uddannelse, grundlæggende sundhed, vand og sanitet for alle i den tredje verden.

Her må vi stille følgende spørgsmål: hvad bekæmper terrorismen bedst: en

stigning i de amerikanske militæruddgifter fra 320 til 369 mia. dollars eller sikring af uddannelse, sundhed, vand og sanitet til alle i den fattige del af verden.

Svaret skulle være indlysende og vi skal gentage og gentage overfor betonhovederne i den danske regering, at den militære sikkerhedspolitik skal nedprioriteres. Vi skal fortsat være med fredsbevarende aktioner, men det er svært at se formålet med værnepligten. Og lad os så én gang for alle få fjernet Hjemmeværnet. Det kan ikke være rigtigt at vi hvert år skal bruge ca. 700 mio. kr. på at en flok drengerøve skal rende rundt og lege røvere og soldater - og i øvrigt være til fare for deres omgivelser..

En ny sikkerhedspolitik skal også være krumtappen i vore visioner for det europæiske samarbejde. Der er i stigende grad behov for en modvægt til USA og den amerikanske dominans i den internationale politik. USA har tiltaget sig rollen som verdens politimand og det betyder, at amerikanske interesser og amerikansk tænkning bliver dominerende.

Ét af problemerne er, at USA er fuldstændig ligeglad med international lov og orden. Jo, når det passer ind i amerikanske interesser, er de internationale regler gode nok - hvis ikke, kører USA sit eget løb.

Vi har set det omkring opsigelsen af ABM-traktaten, som skal bane vejen for det nye missilskjold. Vi har set det omkring opsigelsen af Kyoto-aftalen. USA har nægtet at ratificere den internationale krigsforbryderdomstol. USA afviser at anerkende Geneve-konventionen omkring behandlingen af fangerne på Guantanamo-basen på Cuba. Og USA har ført en politik i Mellemøsten, som reelt har blokeret for en politisk løsning og for en FN-indsats i området.

Intet enkelt land kan fungere som en sådan modvægt - jeg ser ikke andre muligheder end at EU påtager sig rollen. I retorikken er der samhørighed, men reelt er der opstået væsentlige sprækker i forholdet mellem Europa og USA. Der er store planer om en fælles europæisk udenrigs- og sikkerhedspolitik. Desværre handler den debat mest om beslutningskompetencer og formelle strukturer. Langt mere væsentligt er det politiske indhold.

Her må vi sige: hvis EU vil lave en kopi af den amerikanske politik, hvis man deponerer sin handlefrihed hos den amerikanske præsident, er det hamrende uinteressant. Så er det ikke værd at arbejde for.

Hvis det på den anden side er udtryk for, at EU vil kæmpe for nogle andre sikkerhedspolitiske holdninger end dem, USA står for, så giver det dyb mening at støtte en styrkelse af EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik. Så er der mulighed for, at den 3. verden kan få et andet referencepunkt end den amerikanske. Så er der mulighed for, at den militære logik afløses af en sikkerhedspolitik, som satser på forebyggelse fremfor militære løsninger.

Det bliver svært at presse den danske regering til en mere selvstændig linie overfor USA. For sjældent har man da set en flok mennesker, der er så underdanige overfor storebror. Vi var mange, som krummede tæer, da vi så Anders Fogh efter hans besøg hos Bush. Ih, hvor var han stolt! Bush og han havde haft så god en kemi med hinanden – hvad han bestemt ikke tjener Fogh til ære. Ih, hvor var det dejligt at blive rost af Bush. Ih, hvor var det dejligt at ligge i støvet foran mesteren. Der blev ikke ytret ét kritisk ord. Der blev overhovedet ikke taget fat på de brændende emner, som den danske statsminister burde have taget fat på. For det kunne jo opfattes som kritik. Hvorfor ikke tage konsekvensen, Anders Fogh: næste gang du er i USA, så foreslå Bush at Danmark bliver den 51. stat i USA – det svarer jo fuldstændig til den politik, du fører.

Også af den grund skal regeringen fjernes – jo før, jo bedre.

Der er nogle, som spørger, om vi er blevet EU-tilhængere. Jamen, det er vi da. Det har vi faktisk været længe. Det er vigtigt at slå fast, at Europa og EU er en del af den ramme vi arbejder indenfor. EU er en politisk slagmark, hvor også den europæiske venstrefløj skal markere sig og have slagkraft.

Heri ligger ikke at vi passivt skal acceptere alt, hvad der kommer fra EU – der kommer masser af skidt, som vi skal tage afstand fra. Ligesom vi tager afstand fra det meste af det, som i øjeblikket kommer fra den borgerlige regering.

Vi skal med andre ord have et mere normaliseret forhold til EU. Betragt det som en naturlig del af den ramme, vi arbejder indenfor. For at sige det lige ud: vi er i EU, vi forbliver i EU, lad os droppe al snak om at vi skal ud af EU og i stedet bruge kræfterne på at skabe et bedre EU.

Den nye regering tænker kortsigtet og populistisk – vi vil fremtiden. Den nye

regering skærer i uddannelserne, vi står for det modsatte: uddannelserne skal opprioriteres. Vores viden og vore kvalifikationer er Danmarks eneste virkelige råstof..

Det hævdes jævnligt, at Danmark er blevet et videnssamfund. Den påstand er ikke helt korrekt. Viden spiller i dag en større rolle og Danmark kan blive et videnssamfund, hvis vi ellers satser på det. Men der er en lang vej at gå.

For der er fortsat mange, som ikke har nogen uddannelse. Der er fortsat store skævheder i uddannelserne. Ca. 30% af en ungdomsårgang får ikke nogen kompetencegivende uddannelse og det tal har ligget fast i mange år. Godt 800.000 mennesker på arbejdsmarkedet har kun gået i folkeskolen – det er ca. 1/3 af den samlede arbejdsstyrke. Ifølge OECD kan ca. 200.000 mennesker stort set ikke læse – det er et tema, som især SID har været meget optaget af. Der eksisterer en entydig sammenhæng mellem social baggrund og uddannelse. De økonomiske vismænd beregnede i december sidste år, at et barn af forældre med en videregående uddannelse har 12 gange så større chance for selv at få en videregående uddannelse end et barn af ufaglærte forældre.

Skævhederne slår også igennem, når vi ser på efter- og videreuddannelserne. Når direktørerne skal på lederkurser, der koster mange tusinde kroner, er der ingen smalle steder. Det kan de stort set få når som helst og hver som helst. Når det drejer sig om folkene på gulvet, stiller sagen sig anderledes. Kun hver tredje blandt de beskæftigede med kort uddannelse, har fået en efteruddannelse. 45% af de danske virksomheder bruger årligt mindre end 800 kr. på uddannelse pr. medarbejder.

Jeg skal ikke trætte med flere tal, blot konstatere at der venter en kolossal indsats, hvis ulighederne skal bekæmpes og hvis Danmark skal være rustet til et samfund, hvor viden spiller en stadig større rolle. Danmark er ikke et videnssamfund, men vi kan blive et læringsamfund, hvor vi bevidst satser på, at alle ressourcer skal udvikles, at vi alle kan omstille os, at vi alle har kvalifikationer.

Regeringens uddannelsespolitik er gammeldags og bagstræberisk. Det er hensynet til økonomien og ikke hensynet til fremtidens råstof, som styrer den. Den vil af ideologiske grunde gøre op med progressive pædagogiske principper og i stedet genindføre den gamle terpeskole, som de konservative altid har kæmpet for.

Men vi skal holde fast i de progressive skoletraditioner og i at en god folkeskole skal være grundstenen i det danske uddannelsessystem. Folkeskolen skal være diamanten i det råstof, vi skal forfine. Men det forudsætter en helt anderledes ambitiøs satsning på folkeskolen – herunder at kommunerne får ordentlige økonomiske rammer.

Vi skal igen sætte visionen om livslang uddannelse på dagsordenen. Alle virksomheder skal pålægges at bruge en del af deres overskud på efter- og videreuddannelse af deres medarbejdere. Fagbevægelsen – især SID – var for år tilbage meget opsatte på en reform med Betalt Frihed til Uddannelse. Hvorfor er denne diskussion stoppet. Det er nu der er tid til ambitiøs satsning en livlang læring, en virkelig kvalificering af den danske befolkning.

Vi vil fremtiden. Vi skal levere en verden videre til vore børn, børnebørn og oldebørn, som er i balance med naturen. Mange har erklæret miljøkampen for død, men med den nye regerings massakre på hele det grønne område, må den siges at være stået op fra de døde igen.

Regeringen er kortsigtet. Den tænker i hurtige økonomiske gevinster og i den sammenhæng er naturen noget billigt skidt, som vi skal tjene flere penge på.

Den nye miljøminister er fuldstændig ligeglad med sit område. Jo, man kan da se på ham, at han er glad for den nye status, ministerbilen og alt hvad der hører sig til. Men området som sådan er han helt kold overfor.

Med det nye flertal ser det sort ud for det grønne. Men jeg er overbevist om, at både ministeren, regeringen og det sorte flertal har forregnet sig. Der er faktisk mange mennesker, som er bekymrede over udviklingen og som mener, at vi skal gøre noget i forhold til miljøet.

Vi ved, at CO₂-udslippet giver store klimaændringer med enorme konsekvenser i specielt u-landene til følge. Områder vil blive oversvømmet, landbrugsområder bliver lagt øde, millioner af mennesker vil flygte, der vil opstå krige og konflikter på grund af kampen om de begrænsede ressourcer. Vi ved det, men vi gør ikke noget. Som på Titanic lever vi sorgløst og glemmer konsekvenserne af den globale fejludvikling. Vi skal her være den dårlige samvittighed og den grønne ansvarlighed.

Men vi skal ikke bare være moralsk forargede – vi skal også være i front med det slidsomme arbejde i Folketinget, i de folkelige bevægelser, i NGO'erne, i EU, i FN i WTO og alle de steder, hvor ansvarligheden må på dagsordenen.

Vi skal også tage fat på de mere nære problemer. F.eks. at allergi i allerhøjeste grad har sammenhæng med den enorme mængde kemiske stoffer, som omgiver os i hverdagen. Det er i legetøjet, det er i det tøj, vi har på, det er i den mad vi spiser, det er i de rum, vi befinder os i osv. Osv.

Vi skal kunne give en vision om Danmark som et grønt foregangsland, hvor økologisk bæredygtighed bliver en ledetråd for den måde, vi selv indretter os og den måde, hvorpå vi påvirker vores omverden.

Der ligger i vort værdigrundlag et krav om lighed og muligheder for alle. Ligheden er for os et mål i sig selv – men det er også en forudsætning for et dynamisk samfund i fremtiden.

I de seneste 10 år er arbejdsløsheden faldet markant, men den sociale udstødning har stort set været konstant. Der er fortsat omkring en halv million mennesker, som er sat udenfor arbejdsmarkedet og hvor der ikke røres en finger for at få dem ind igen.

Det er simpelthen uacceptabelt. Ambitionsniveauet er for lavt. Vore ambitioner er anderledes: vi er ikke tilfredse, før arbejdsløsheden er fuldstændig fjernet. Før alle får reel mulighed for at blive en del af fællesskabet på arbejdsmarkedet.

Det forudsætter politisk handlen. Krav til private arbejdsgivere. Krav til offentlige arbejdsgivere. Oprettelse af nye jobs i den offentlige sektor. Jobskabelse i lokalområderne og i det civile samfund.

Det er direkte en skandale at regeringen fjernede de servicejobs, som vi fik kæmpet igennem for et par år siden. Og det bliver ikke en mindre skandale, når man tænker på de løfter, Anders Fogh gav under valgkampen.

I én af de afsluttende TV-debatter gav han mig tilsagn om, at han var positiv overfor en handleplan omkring de ældre på arbejdsmarkedet – det ”grå guld” – herunder at efterlønnere skulle kunne tjene op til 40.000 kr. uden at blive

trukket i deres efterløn. Jeg spurgte ham direkte og han gav et positivt svar.

Efter valget har piben fået en anden lyd. Regeringen vil ikke støtte vort forslag, regeringen vil ikke lave nogen handleplan for ”det grå guld”. Tværtimod har regeringen helt målbevidst gjort, hvad den kunne for at genere de ældre på arbejdsmarkedet. Den store fyringsrunde i staten har især kostet ældre medarbejdere jobbet. For mange af dem bliver det umuligt at få et job igen.

For at sige det rent ud: der er tale om en svinestreg fra Anders Foghs side. Der er tale om et klart løftebrud. Vi må så håbe på at vælgerne vil huske det næste gang, der er valg. Og jeg kan forsikre, at vi vil lancere en handleplan for ”det grå guld”.

Højrefløjen har sat sig på magten i Folketinget. Vi er i opposition til regeringen, men må så bruge flere kræfter på at påvirke den ideologiske debat i samfundet. Det forudsætter en moderne venstreorientering og et klart værdigrundlag.

Vore værdier ligger fast og de ændrer sig ikke, fordi der blæser en højrevind i Danmark og i resten af Europa. Vi er fortsat styret af en vision om et samfund med lighed, frihed og social retfærdighed. Den dag vi slipper disse værdier, vil vi ikke være værdige til at kalde os venstreorienterede. Opgaven er at nyformulere denne vision i forhold til de nye udfordringer, vi står overfor.

Det drejer sig om globaliseringen, som i øjeblikket finder sted på et liberalistisk grundlag, som styres af de frie markeds kræfter. Det bliver her opgaven – sammen med venstre kræfter i andre lande – at slå for en politisk regulering af de globale markeds kræfter.

Men vores globaliseringspolitik hviler også på et nationalt ben. Mange mennesker nærer angst for globaliseringen og denne angst leder ofte til nationalisme, fremmedfrygt og direkte fremmedhad. Svaret på det er en stærk national velfærdspolitik, en stærk erhvervs politik og en økonomisk politik, som skaber økonomisk stabilitet og social tryghed.

Det er ikke vores politik at stikke hovedet i busken og lukke øjnene for det nye. Det er ikke vort svar at bære ved til en primitiv nationalisme, at lukke grænserne, at finde syndebukke blandt de etniske minoriteter og i det hele taget nære fremmedhadet.

Det lever den yderste højrefløj af, men vi må aldrig så meget som tænke på at kopiere denne højrefløj – vi skal bekæmpe den. Det skal vi gøre politisk og uden arrogance overfor de mennesker, som i deres frustrationer i første omgang har søgt tilflugt hos højrefløjen.

Vi siger entydigt nej til regeringens stramninger på udlændingeområdet. Forslaget fra regeringen er uden sammenligning det mest usympatiske udspil, der er kommet fra nogen regering siden Madsen Mygdals regime i 20'erne. Det har kun til formål at genere en bestemt befolkningsgruppe og man forbavses over den fantasi der i den forbindelse er lagt for dagen.

Selvfølgelig er der problemer i kulturmødet mellem det danske og de fremmede kulturer. Alt andet ville være helt besynderligt. Naturligvis er integrationen en svær opgave, men disse vanskeligheder er ikke større end at de kan løses. Vi er ét af verdens rigeste land, vi opfatter Danmark som ét af de mest demokratiske lande. Hvis vi ikke er i stand til at integrere de fremmede i det danske samfund på en ordentlig måde, fortjener vi ikke den betegnelse.

Heller ikke her skal vi stikke hovedet i busken. Vi skal erkende problemerne. Vi skal kunne diskutere dem åbent. Men igen: disse problemer kan løses og de etniske minoriteter kan blive en kolossal ressource for udviklingen af det danske samfund.

Vi står overfor enorme udfordringer i forbindelse med den teknologiske udvikling. Nogle hævder, at klassekampen er død. Det er notorisk noget vrøvl, men klassekampen ændrer sig. Antager nye former, som vi må forholde os til.

Vi skal i særlig grad sætte magten over økonomien på dagsordenen. Økonomisk demokrati, arbejdspladsdemokrati, medarbejderstyrede virksomheder er forudsætninger for et samfund, der indeholder dynamik, som har engagerede medarbejdere, som har den omstillingsevne, som er så vigtig.

Flere virksomhedsledere har set skriften på væggen, men de fleste er fortsat tunge i røven. Det 20. århundrede er kaldt ”demokratiets århundrede”, men så er det jo underligt, at demokratiet fortsat stopper ved fabriksporten og kontorerne.

Moderne socialisme er – om noget – et demokratisk projekt. Det er en

konsekvent udvidelse af demokratiet. Det er medborgerskab i økonomien og i den offentlige sektor. Det er selvforvaltning, som grundlæggende bygger på, at vi har tillid til, at mennesker kan selv, hvis de får rammerne til det.

Moderne socialisme er et frihedsprojekt. Det er pure nonsens, når liberalisterne forsøger at tage patent på friheden.

Lad os stille dem følgende spørgsmål: hvornår vil I give frihed og valgfrihed til arbejdsløse og bistandsmodtagere? Hvornår vil I give frihed for mennesker til at bestemme over deres arbejdsituation? Hvornår vil I give lønmodtagerne frihed til selv at kunne bestemme over deres arbejdstid?

Vi kender deres svar: ”Nej, nej – det er ikke det vi tænker på. Det vil gå ud over arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet. Hvis de arbejdsløse ikke kontrolleres for og bag, vil de bare snyde – for arbejdsløse er jo alle sandsynlige svindlere, ikke sandt?. Og hvordan skal det gå med økonomien?”

De borgerliges frihed en frihed for de store og stærke. Vores frihed gælder også de små. Vi vil ikke finde os i, at arbejdsløse og bistandsmodtagere vedvarende skal ydmyges i et system, der ikke betragter dem som mennesker, men som produktionsfaktorer, man kan skalte og valte med. Det er vigtigt, at vi ikke forsvarer ting i den offentlige sektor, som ikke er værd at forsvare. Vi må aldrig blive systemforvaltere – vi skal forandre og gøre systemerne menneskevenlige. Det er så muligt, at vi kommer til at træde på nogle socialdemokratiske betontæer, men ærlig talt: det får altså være.

Vi skal i gang med en stor debat om det nye principprogram. Den skal vi tage alvorligt og virkelig lade tusind blomster blomstre. Der er mange ressourcer i vort parti, som vi skal gøre brug af. Vi har siden valget fået mange nye medlemmer – alle jer byder vi velkommen med det håb at I vil bidrage til debatten. Men vi får også brug for inspiration udenfor SF. Der er mange, som er optaget af vore diskussioner og som skal have mulighed for at deltage.

De reaktionære vandt ganske vist folketingsvalget, men der findes fortsat et progressivt Danmark, som det nye flertal glemmer, men som vi skal give mæle. Det er et Danmark, som godt vil holde fast i solidariteten, ligheden, frisindet, tolerancen. M.a.o den venstreorienterede og kulturradikale tradition, vi er en del af.

Dette progressive Danmark skal have ny styrke – det er vores pligt at give den det. ”Fremtiden ligger til venstre” lyder overskriften på principudtalelsen. Ja, den ligger til venstre, den skal ligge til venstre, men den kan kun komme til at ligge til venstre, hvis vi er vort politiske ansvar bevidst.

Kilde

Fra prof. Robert Klemmensens private samling

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Politisk tale, Socialistisk Folkeparti

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/holger-k-nielsens-tale-ved-socialistisk-folkepartis-landsmode-2002>